

AD LECTOREM PRAEFATIO.

<i>Grammatica Hebraea Eliae per Munsterum recognita, & scholijs illustrata.</i>	<i>tarum Impp. historicis.</i>
<i>Decalogus Hebraice.</i>	<i>Suidae dictionary.</i>
<i>Dictionary Chaldaicum Munsteri.</i>	<i>Symmachi Epistole nouiter emendatae & auctae, per Mart. Lypsiu.</i>
<i>Dictionary Hebraicum Munsteri, recognitum & auctum denuo.</i>	<i>Terentius cum commentarijs.</i>
<i>Calendarium Hebraicum Munsteri.</i>	<i>Tertullianus, denuo per Beatum Rhenanum recog. & scholijs illustratus.</i>
<i>Tabula coniugationum Hebraicarum.</i>	<i>Theodorus Priscianus, medicus.</i>
<i>Suetonius cum Ammiano Marcellino recognito, & quatuor libris aucto, alijsq; non paucis, ui-</i>	<i>Vtopia Thomae Mori.</i>
	<i>Viglij commentaria in X. tit. Instit.</i>

IN THEOLOGICAS PARTITIONES CON-

RADI GESNERI AD LECTOREM PRAEFATIO,

in qua docetur quid Theologia cum alijs artibus ac philosophia commune habeat; & quod hic liber à praecedentibus nouendecim separari non debeat.

MAXIMAS Deo immortaligratias agere debemus propter mortalium generi concessos sacrosanctae Scripturae libros, & tot iam saeculis conseruatos, ut nihil eis in ullis usquā literarum monumētis antiquius reperiatur. Non solum enim (id quod maximum est.) omnes homines ea quae praesentis uitae tranquillitatem & salutem olim aeternam attinent, ex illis facile intellectu consequuntur: sed eruditi etiam & penitioris rerum naturae omnisq; sapientiae studiosi (quod secundarium est) innumera inde addiscunt, de quibus gentiliū philosophi semper digladiati sunt, nec unquam satis se extricare potuerunt. Quod ita contigisse mirum non est. Cum enim Theologia (quod gentiles etiam fatentur) prima philosophia sit, & reliquae scientiae ut ab ipsa incipiunt, ita in eam desinant (si modo perfectae foecundaeq; esse uelint, nec tanquam rami à trunco auelli) nisi haec satis perspecta fuerit, quantum homini fas & necesse est, quid ab illis certum & constans expectabis? Quis modus erit naturali philosopho de rerum initio & uniuersitatis creatione disputandi? quis item nugandi de fine & interitu eiusdem, citra ueram Theologiae cognitionem? Aut quando de animorum substantia & immortalitate uel physici uel metaphysici rixari, & medici dubitare desinent, nisi Moysis & Christi disciplinam subierint? Iam in morali scientia an unquam finis dissensionum de uoluntate & arbitrio, de foelicitate & summo bono, de affectuum natura, quo Platonici, Stoici, Peripatetici, Epicurei, & alij nescij qui concilientur, sperari poterit, absq; diuinæ illius, quam ex sacris Scripturis haurimus, sapientiae thesauro? Sed haec paucis delibasse sat fuerit: Nam uel capita rerum & quaestionum in omni philosophia, quae solius Theologiae studio uerè dissolui possunt, enumeraturus, integro ad eam rem libro opus haberet. Frustra igitur philosophantur, quicunq; uel absq; Theologia nostra (sic illam appello ut à philosophica discernam) ad rerum contemplationē quarumuis accedunt primum: aut postea citra illam consistunt, tanquam non hic unus finis & scopus omnium sit: quid dixi frustra? imò malo etiam suo illi impietatem potius, malorum omnium cumulum, quam sapientiam summum bonum sibi acquirunt. Sed aliud instituebam, non ut usum & necessitatem Theologiae docerem, quod maioris eloquentiae est: uerum ut ostenderem eam permulta habere communia cum scientijs ceteris, à quibus tamen ipsa nihil accipit, sed de suo communicat. Hoc cum ita se habeat, & non aliarum solum inter se mutuus quidam sit nexus (encyclopaediam Graeci dicunt) dum aliae aliud accipiunt à superioribus, &